

Kinderen bouwen op de Dag van de Dijk bij Druten een dijk van zand.

FOTO KOEN VERHEIJDEN

• Ideeën en bezwaren te over op Dag van de Dijk

Bescherming tegen hoog water moet ook mooi zijn

Maatregelen tegen hoog water moeten het liefst ook nog mooi zijn. Maar de ideeën daarover verschillen nogal, bleek op de Dag van de Dijk.

reportage

Jonathan Maas

Ons lage land moet beter worden beschermd tegen de gevolgen van klimaatverandering. Daar is iedereen het over eens. Zeker in en rondom Druten, waar bewoners in de jaren negentig al twee keer hun huis uit moesten vanwege hoog water.

Zaterdag presenteerden de gemeenten Druten en Nijmegen, de provincie Gelderland, Rijkswaterstaat en verscheidene particuliere partijen op de Dag van de Dijk hun plannen om het gebied aan de Waal te herinrichten.

Met 'ruimtelijke kwaliteit' als ambtelijk toverwoord, wat betekent: als het gebied dan toch wordt aangepakt om de veiligheid de komende tientallen jaren te garanderen, doe het dan zo dat het een mooi en prettig gebied wordt om in te leven en te recreëren.

„Het gebeurt maar eens in de zoveel jaar dat dijken ons moeten beschermen”, zegt Jan Dirk van Duijvenbode van het waterinnovatieprogramma van Rijkswaterstaat. „De overige tijd fietsen, wandelen of skaten mensen erover.”

Om ambitieus, met zijn gezicht naar de Drutense Waalbandijk toe, te vervolgen: „Het moet hier een ontmoetingsplek worden voor jong en oud – reclame voor het hele rivierengebied, met stranden en allerlei tijdelijke activiteiten.”

Maar niet alle inwoners van de regio zien de ambities van hun overheden zitten. Zo is er een schets te zien van een plan onder de titel 'Drutense waarden' met woontorens en een recreatiehaven.

„Het lijkt de Bijlmermeer wel”,

‘Hoog water is griezelig, ik heb het water hier door de dijk zien sijpelen’

spuwt Froukje Balk, die in Horssen woont, vlakbij Druten. „Laat de natuur toch zijn gang gaan en verhoog alleen de dijken. Al dat gebouw zal als een olievlek uitbreiden. Al snel zal blijken dat er niet genoeg parkeerplaatsen zijn of te weinig verbindingen met Nijmegen. En waarom een recreatiehaven? Het is hier al zo druk op het water. Zorg liever dat dassen en andere dieren hier kunnen blijven leven.”

Duijvenbode zegt dat het een pragmatische keuze is. „Het Rijk heeft voldoende geld om het gebied zo aan te pakken dat aan de veiligheidsei-

sen wordt voldaan. Maar als er aanvullende wensen zijn om meer aan ruimtelijke kwaliteit te doen, zal er geld nodig zijn uit andere bronnen.”

Piet en Dina Janssen, al 72 jaar woonachtig in het gebied, zijn allang tevreden met de aandacht die hun overheden nu besteden aan hun veiligheid. „Hoog water is griezelig”, weet Piet, die na twee gedwongen evacuaties inmiddels ervaringsdeskundige is. „Ik heb het water hier door de dijk zien sijpelen. De kwaliteit van onze dijken was vroeger slecht. Nu ben ik niet zo bang voor stijgend water. Ik heb het idee dat Nederland veel doet om zich te wapenen tegen de gevolgen van klimaatverandering.”

Ook Jarien Sinke heeft met eigen ogen gezien hoe bedreigend hoog water kan zijn. Toen ze jaren geleden op bezoek was bij haar zus, die hier woont. Zelf komt ze uit Zeeland, 'ook dichtbij water'.

Haar twee zoons Adrian en Daniel die ze vandaag heeft meegebracht, hebben andere prioriteiten dan zich te laten informeren over dijken en herinrichting. Ze verzamelen pepermunt, appels, pennen en blocnotes; spullen die de partijen die hier hun plannen presenteren uitdelen. De jongens – puistjes, petjes en een vlassig sikje – hebben hun jaszakken volgepropt.

Wat zij met het gebied zouden doen als ze erover gingen? „Ik zou niet gaan bouwen”, zegt Adrian stellig. „Nederland is al vol genoeg.”

Natuur zowel winnaar als verliezer bij commissie-Veerman

De lokale overheden die over het Waalgebied bij Druten gaan, kijken vooruit tot 2020. Het kabinet kiest voor een visie met een nog langere termijn wat betreft de bescherming van de Nederlandse kust en het achterland: wel honderd jaar.

Daarvoor is de Deltacommissie Veerman ingesteld, onder leiding van oud-landbouw- en natuurminister Cees Veerman. Begin deze maand bracht de commissie haar advies uit.

Over de stijging van de zeespiegel

bestaan veel onzekerheden. De Deltacommissie gaat uit van het ergste. Ze kiest niet voor eilanden voor de kust, maar voor een natuurlijker verbreding van de duinen door zand te storten.

Ook moeten de veiligheidsnormen voor onze waterkeringen strenger worden: een kwart van de waterkeringen voldoet niet aan de huidige wettelijke veiligheidsnormen.

Milieuorganisaties zijn positief maar kritisch over de plannen van de commissie-Veerman.

De natuur blijkt zowel winnaar als verliezer.

Veerman schat de kosten van de noodzakelijke maatregelen voor de komende 100 jaar op 100 miljard euro. Die één miljard per jaar is op te brengen, zegt hij.

Minister-president Balkenende wil binnen een jaar met een financieringsplan komen.

Volgend jaar zal er een Deltawet komen. De premier zelf neemt de regie over de uitvoering van het Deltabeleid op zich.